

Čís. 6042.

Úraz pádem části pylonu z budovy. Ručení podle §u 1319 obč. zák. nepředpokládá, že bylo užito nezdatné osoby k opatření věci. Jest na držiteli budovy, by provedl důkaz, že neopomenul učiniti vhodné opatření, které lze rozumně očekávatí podle poměrů a stavu věci.

(Rozh. ze dne 18. května 1926, Rv II 751/25.)

Žalobce byl těžce poraněn kusy okrasné fasady, jež spadly s domu žalovaného. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání nenapadá zjištění odvolacího soudu, že žalobce byl poraněn tím, že se zřítíla část pylonu s domu žalované strany, a nenapadá ani jeho skutkový závěr, že pylon ten byl na budově vadně zasazen, protože železný trn, na který pylon byl vsazen, jím plně neprocházel. Není proto mylným právní názor odvolacího soudu, že škodlivá událost, o níž je žaloba opřena, je následkem vadné povahy dovolatelčina stavebního díla a že tedy na projednávaný případ je použití předpisu §u 1319 obč. zák. Dovolání napadá odvolací rozsudek v podstatě jen proto, že prý mylně (§ 503 č. 4 c. ř. s.) rozřešil otázku, zda je tu také ještě další předpoklad pro použití §u 1319 obč. zák., že totiž žalovaná neužila veškeré péče, nutné k odvrácení nebezpečnosti. Než jeho vývodům nelze přisvědčiti. Nižší soudy zjistily podle znaleckého posudku, že pylon byl již dávno před nehodou ve stavu vadném a poškozeném. Plyne z přirozené povahy věci a bylo také nižšími soudy zjištěno, že takové vady, jaké zjistili znalci, nejsou vadami skrytými, které by nebylo lze při odborné prohlídce budovy spatřiti, naopak, znalec K. praví, že vady pylonu musily znalci-odborníku býti již na první pohled patrný. Plyne to také z vlastního přednesu žalované strany, že hned po nehodě dala budovu prohlédnouti odborníkem, jenž zjistil, že pylon byl na jednom místě nalomen. Bylo zákonnou povinností žalované strany o to se postarati, by ony vady včas postřehla a je hned odstranila. Opominuvši této povinnosti, nemůže právem tvrditi, že užila veškeré péče nutné k odvrácení nebezpečnosti. Marně se dovolává, by se vyvinila, toho, že v r. 1920 dala fasadu budovy odbornou firmou provésti a že pověřila domovníka Sch-a a ředitele F-a, by nad budovou vykonávali dozor, a proto je, podle §§u 1314 a 1315 obč. zák. prosta všeho ručení a vší odpovědnosti ze žalobcova úrazu. Právem poukazuje odvolací soud k tomu, že od oné opravy do dne nehody uplynulo 3½ roku, ve které době se mohl stav budovy, třebaže byl tehdy bezvadným, značně zhoršiti, zejména při notorickém vlivu vzduchu uhelného revíru na vnějšek staveb. Poukaz k §u 1314 není vůbec dobře srozumitelný, neboť provinění proti jeho

předpisům se žalované nikde nevytýká. Než ani předpisu §u 1315 se žalovaná nemůže s úspěchem dovolávat. Nejde tu o otázku, pokud žalovaná ručí za škodu z cizích činů, podle 5. případu povinnosti k náhradě škody, o němž jednají §§ 1313—1318 včetně obč. zák. Tu jde o 6. případ povinnosti k náhradě škody, o škodu, jež vznikla stavbou, o čemž jedná zvláštní předpis §u 1319 obč. zák. Ten nevyžaduje, by žalovanému bylo dokázáno, že užil osoby nezdatné k opatření svých věcí, jak stanoví § 1315 obč. zák. pro ručení za cizí jednání, nýbrž žádá pro vyvinění žalovaného z ručení ze škody vzniklé stavbou, by on provedl důkaz, a to důkaz daleko obtížnější, že totiž užil veškeré péče potřebné k odvrácení nebezpečnosti, to jest podle materialii k III. novele občanského zákona, by provedl důkaz, že neopominul učiniti vhodná opatření, která podle poměrů a stavu věci lze rozumně očekávat. Vhodné opatření proti hrozícímu nebezpečnosti bylo v projednávaném případě, by pylon, který dávno před zříčením byl ztelně vadný, byl buď odstraněn aneb opraven tak, by se nezřítíl. Ani to ani ono žalovaná neučinila. Že by to vůbec nebylo bývalo možným neb alespoň že nemohlo podle poměrů a stavu věci rozumně býti požadováno, sama ani netvrdí. Z kterých jiných důvodů to neučinila, zda proto, že vady včas nepostřehla, či proto, že je nepokládala za nebezpečné, a co by byla musila podniknouti, by nebezpečnosti bylo včas odstraněno, zejména zda bylo nutným, aby budovu dala alespoň každý rok odborníkem ze stavebního odboru prohlédnouti, netřeba v tomto sporu řešiti. Stačí, že hrozícího nebezpečnosti neodvrátila, ačkoli jí to podle rozumného posuzování stavu věci bylo možným. Odvolací soud neposoudil tudíž věc po právní stránce mylně, uznáv odpovědnost žalované za žalobcovu škodu opodstatněnou.

Čís. 6043.

Výživné jest nemanželskému dítěti přiznati již ode dne následujícího vznesení návrhu, nikoliv teprve ode dne rozhodnutí, vyhovujícího návrhu.

(Rozh. ze dne 19. května 1926, R I 381/26.)

Návrhem ze dne 8. července 1924 domáhal se poručník nemanželského dítěte na soudě, by nemanželský otec byl přidržen platiti dítěti 150 Kč měsíčního výživného. Usnesením ze dne 22. února 1926 vyhověl soud první stolice návrhu potud, že přiznal dítěti výživné měsíčních 50 Kč počínajíc dnem 1. července 1924. Rekursní soud výhověl rekursu nemanželského otce potud, že přiznal dítěti výživné počínajíc teprve 1. únorem 1926.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu poručníka změnil napadené usnesení v ten rozum, že jest nemanželský otec povinen platiti výživné počínajíc 9. červencem 1924.